

Portefeuille- houder	Tigelaar	Advies De Raad	Raadsinformatiebrief
College- behandeling	Hamerstuk	Datum behandeling college	2 februari 2021
Onderwerp	Uitvoeringsprogramma wonen en zorg		

Samenvatting:

De gemeente werkt samen met partners in de stad aan de opgave rond huisvesting en zorg voor kwetsbare groepen. Er zijn al diverse projecten gerealiseerd maar er is ook nog een grote opgave. In de raadsinformatiebrief geven we inzicht in de voortgang. En met het uitvoeringsprogramma maken we zichtbaar met welke projecten en met wie wij de komende tijd werken aan de uitvoering van de vraagstukken rondom wonen en zorg aan de slag gaan. We willen hiermee bereiken dat Amersfoort een thuis biedt voor iedereen, met of zonder zorg- of ondersteuningsvraag.

Het college besluit:

1. De raadsinformatiebrief over het uitvoeringsprogramma wonen en zorg vast te stellen

Raadsinformatiebrief

Van Burgemeester en Wethouders

Datum 2 februari 2021

Aan Gemeenteraad

Portefeuille-
houder(s) Wethouder Tigelaar

Titel

Uitvoeringsprogramma wonen en zorg kwetsbare doelgroepen

Kennisnemen van

De stand van zaken van het programma wonen en zorg en het in de bijlage opgenomen uitvoeringsprogramma wonen en zorg.

Aanleiding

Steeds meer mensen die ondersteuning en/of zorg nodig hebben wonen zelfstandig of zouden zelfstandig willen of moeten wonen. Dit komt omdat mensen meer eigen regie willen en omdat door rijks- en gemeentebesluit mensen minder snel in aanmerking komen voor een indicatie van zorg met verblijf. Maar de huisvesting in de wijk van doelgroepen in een kwetsbare situatie vraagt wel de nodige aanpassingen van de woningvoorraad, de leefomgeving, de ondersteuning en zorg en welzijn.

Samen met de corporaties, zorgaanbieders en andere partners van programma Wonen en Zorg zetten we ons in om inwoners zoveel mogelijk zelfstandig thuis laten wonen in een voor hen passende woning en woonvorm, en daar waar nodig met toereikende ondersteuning en zorg.

We hebben hiervoor de basis gelegd in [Statement "Huisvesting en zorg, Amersfoort een thuis voor iedereen"](#), waarin de belangrijkste vraagstukken en opgaves staan beschreven. Een aantal opgaves zijn opgepakt en gerealiseerd zoals de regeling voor direct bemiddeling, het gemengd wonen concept De Liendert en de onderzoeken naar de huisvestingsopgave voor kwetsbare doelgroepen en ouderen.

Maar er zijn nog veel opgaves, nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Om hier sturing aan te geven is met verschillende partners een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin opnieuw prioriteiten zijn bepaald.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken en het uitvoeringsprogramma.

Kernboodschap

Met het uitvoeringsprogramma wonen en zorg werken we gezamenlijk met partners in de stad aan de uitvoering op de opgaves voor de huisvesting en zorg van doelgroepen in een kwetsbare situatie. We richten ons op de mensen die uitstromen uit en voorkoming van instroom in zorg of opvang, mensen met een lichamelijk of licht verstandelijke beperking, alleenstaande minderjarige vluchtelingen die een woonplek nodig hebben en (kwetsbare) ouderen. In het uitvoeringsprogramma maken we zichtbaar met welke projecten en met wie wij de komende tijd werken aan de uitvoering van de vraagstukken rondom wonen en zorg. We willen hiermee bereiken dat Amersfoort een thuis biedt voor iedereen, met of zonder ondersteunings- of zorgvraag. De opgaves zijn opgebouwd rond de 3 lijnen: Voldoende en divers woningaanbod, passende zorg en ondersteuning, inclusieve wijken.

Toelichting

Doelgroepen in een kwetsbare situatie wonen steeds vaker en langer zelfstandig. Mensen krijgen hiermee meer regie over hun eigen leven. Ze kunnen zelf bepalen hoe ze wonen en indien nodig, van wie zij zorg krijgen. Dit past in de lijn van de extramuralisering, waarbij gestreefd wordt om mensen meer te laten participeren in de samenleving. Ook de afbouw van grotere zorginstellingen, die vaak buiten de bebouwde kom zijn gelegen, naar kleinere complexen in de stad met geclusterd wonen, zet in op de inclusieve samenleving waarin iedereen zoveel mogelijk participeert. Door mensen meer en langer zelfstandig thuis te laten wonen en de directe omgeving in te schakelen bij de zorg kunnen daarnaast ook de kosten voor ondersteuning en zorg enigszins beperkt worden.

Maar de huisvesting van deze doelgroepen in de wijk vraagt wel de nodige aanpassingen van de woningvoorraad, de leefomgeving, de zorg en welzijn. Het is daarbij belangrijk om niet alleen aandacht te hebben voor de doelgroepen maar ook voor anderen zoals omwonenden.

De woningbouwopgave wordt uitgevoerd in het programma woningbouw en is vastgelegd in het [deltaplan wonen](#). De basis voor de inzet van ondersteuning en zorg is beschreven in het beleidskader sociaal domein/beleidskader inclusieve stad en wordt uitgevoerd met partijen als de wijkteams, Indebuurt033 en zorgaanbieders.

De opgave voor de huisvesting en zorg in de wijk van de doelgroepen vraagt om samenwerking tussen deze domeinen. Hier wordt invulling aan gegeven binnen het programma wonen en zorg.

Woningcorporaties, zorgpartijen en gemeente hebben in 2018 in een gezamenlijk statement 'Huisvesting en zorg, Amersfoort een thuis voor iedereen' vastgelegd wat de opgave is en hoe deze opgepakt moest worden. Afgelopen jaren zijn al veel stappen gezet waarvan hier een aantal voorbeelden:

- We hebben de [huisvestingsvraag](#) van de doelgroepen in beeld gebracht. Recentelijk is een verdieping gemaakt voor ouderenhuisvesting. Op basis hiervan geven we richting aan de woningbouwprogrammering en de woonruimteverdeling.
- Om de uitstroom uit zorg- en opvang te versnellen is in de [huisvestingsverordening 2020](#) het percentage vrijgekomen sociale huurwoningen dat aan urgent woningzoekenden opgehoogd naar maximaal 50%.
- Om de uitstroom beter te reguleren en mensen een goede start te laten maken is directe bemiddeling ingevoerd. In het traject van directe bemiddeling hebben de wijkteams een rol gekregen waardoor al vroegtijdig gekeken wordt of zelfstandig wonen de beste optie is en welke ondersteuning en zorg nodig is. Daarbij zorgen de corporaties voor een passend aanbod woningen waarbij ook rekening wordt gehouden met de belasting van complexen. De toeleiding uit zorg naar zelfstandig wonen gebeurt nu in samenwerking tussen cliënt, zorgaanbieders, wijkteams, corporaties en waar nodig nog andere partijen.
- Er zijn verschillende woonconcepten ontwikkeld: Als eerste is Housing First ingevoerd. Daklozen met meerdere problemen krijgen een woning toegewezen en gaan van daaruit aan de slag om hun leven weer op orde te krijgen.
- Op de tijdelijke locaties [De Liendert](#) en [De Pionier](#) is ingezet op gemengd wonen. Hierbij wonen mensen met en zonder ondersteunings- en zorgvraag samen en vormen een community. Op deze wijze kunnen vooral jongere mensen een tussenstap maken naar geheel zelfstandig wonen.
- Binnenkort start het project van woningdelen bij de Alliantie. Huurders mogen een bepaalde periode kamer onder verhuren aan iemand die geen woning heeft.

Hierdoor krijgt deze persoon de mogelijkheid om weer op adem te komen en verder te gaan.

- Door de uitbraak van Corona is er door de 1,5 m richtlijn onvoldoende plek voor alle daklozen in de reguliere voorzieningen. Extra opvangcapaciteit is gevonden in hotels. Daarnaast hebben de corporaties in samenwerking met de gemeente en de zorgaanbieder gezorgd voor extra plekken in woningen.
- Er is gestart met een informatie/bewustwordingscampagne om ouderen te helpen bij de mogelijkheden van woningaanpassing of verhuizen om zodoende zelfstandig te kunnen blijven wonen: [website](#)

Ondanks deze inspanningen is er nog veel te doen. De grootste opgaves voor de komende tijd zijn:

- Woningen en woonvormen.
- Prettig samenwonen in de wijk
- Wonen en zorg voor kwetsbare ouderen
- Heroriëntatie op de maatschappelijke opvang
- Huisvesting van asielzoekers en statushouders

Door de krapte op de woningmarkt blijft de vraag naar woningen om uit te stromen erg groot. Daarom is ook blijvende inzet op doorstroming, woonconcepten en tijdelijke woningen noodzakelijk. Bovendien is er behoefte aan een breder aanbod van woonvormen.

Wij willen mensen met en zonder ondersteuning- en zorgvraag zo prettig mogelijk laten samenleven in de wijken. Dit vraagt om ondersteuning- afhankelijk van de behoefte- voor kwetsbare mensen en de omgeving.

In de afgelopen jaren hebben wij prioriteit gelegd bij de uitstroom uit zorg en opvang. De komende tijd geven we naast verdere ontwikkeling en borging hiervan prioriteit aan vraagstukken rondom wonen en zorg voor (kwetsbare) ouderen. Dit is nodig. Het aantal ouderen in Amersfoort neemt toe en het woningaanbod is onvoldoende passend. Samen met de ouderen, zorgaanbieders en andere partners/belanghebbende maken we daarom een aanvulling op het bijgevoegde uitvoeringsprogramma, waarin we de prioriteiten zullen benoemen. Hiervoor ligt al een basis in het onderzoek naar de huisvestingsvraag en het beleidskader sociaal domein/inclusieve stad.

Wij zetten in op een brede aanpak van dak- en thuisloosheid. De nachtopvang is bedoeld als vangnet. Wij willen voorkomen dat mensen voor lange(re) tijd aangewezen zijn op opvang. Dat is een moeilijke opgave. Landelijk zien we het aantal dak en thuislozen stijgen. Samen met onze partners (woningcorporaties en zorgaanbieders) zetten wij hier een breed aantal instrumenten voor in zowel in preventie, doorstroom als de opvang zelf.

De opvang van asielzoekers en statushouders vraagt op het gebied van huisvesting en ondersteuning de komende periode een grote inzet.

In het uitvoeringsprogramma staat wat wij hier voor gaan doen de komende periode. Dit kunnen wij als gemeente niet alleen, daarbij zijn veel partijen betrokken met ieder zijn eigen verantwoordelijkheid. Dit uitvoeringsprogramma is opgesteld met een beperkt aantal partners als voortrekkers. In de uitwerking van de programmaonderdelen zullen we ook andere belanghebbenden betrekken zoals de doelgroepen en huurdersorganisaties

Duurzaamheid

Met het programma wonen en zorg wordt gewerkt aan een inclusieve samenleving.

Financiën

In de begroting 2021-2024 Programma wonen zijn voor het programma wonen en zorg voldoende middelen opgenomen voor personele inzet en een beperkt onderzoeksbudget. De kosten voor de uitvoering van projecten worden financieel gedekt binnen de bestaande financiële middelen opgenomen in de begroting 2021-2024 in het Programma wonen, sociaal domein, en de begrotingen van andere organisaties (zoals corporaties en zorgaanbieders) en waar mogelijk aangevuld met (rijks)subsidie.

Risicoparagraaf

De uitvoering kan stagneren door andere prioriteiten, bijvoorbeeld door extra werkzaamheden rondom Corona en/of bezuinigingen op budgetten voor woningbouw, sociaal domein etc.

Communicatieboodschap

Om ook voor mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben, een thuis te kunnen bieden, werkt de gemeente Amersfoort samen met partners in de stad aan de opgave wonen en zorg.

Er zijn al diverse projecten gerealiseerd zoals het gemengd wonen project de Pionier en de regeling voor directe bemiddeling naar een sociale huurwoning, maar de opgave is nog groot. Daarom heeft de gemeente samen met betrokken partners een uitvoeringsprogramma wonen en zorg opgesteld. Hierin staat op welke manier wij gaan zorgen voor meer en breder woningaanbod, passende zorg en ondersteuning met oog voor een inclusieve samenleving. Dit uitvoeringsprogramma zal nog aangevuld worden met de opgaves rondom kwetsbare ouderen.

Betrokken partijen

De woningbouwcorporaties, SWA, Indebuurt033, zorgaanbieders en vele andere partners in de stad.

Vervolgstappen

Uitvoering van het uitvoeringsprogramma.
Ronde tafel gesprek in de raad d.d. 9 februari 2021

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris,

de burgemeester,

Amersfoort: een thuis voor iedereen

Uitvoeringsprogramma Wonen en Zorg 2020- 2023

Dit Uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen in samenwerking met partners en partijen uit het werkveld die het belang uitdragen van goede huisvesting en zorg voor de kwetsbare doelgroepen in Amersfoort. Organisaties die nu (nog) niet deelnemen, zijn van harte welkom om mee te doen.

Inhoud

Aanleiding.....	3
Achtergrond	3
Van Statement naar uitvoeringsprogramma	4
1. Zorgen voor voldoende en divers aanbod aan woningen.....	6
2. Passende zorg en ondersteuning	16
3. De inclusieve wijk	19
4. Gezamenlijk verantwoordelijk	21

Aanleiding

“Wij vinden het belangrijk dat Amersfoort een stad is die een thuis biedt. Of mensen nu behoefte hebben aan zorg en ondersteuning of niet, iedereen moet hier prettig kunnen wonen en leven.”

Missie uit: statement Amersfoort een thuis voor iedereen. Het gezamenlijke statement van ruim 20 organisaties die samen werken aan oplossingen voor huisvesting en zorg voor kwetsbare doelgroepen.

Dit doen we door inwoners zoveel mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen in een voor hen passende woning met waar nodig [tijdelijk] de ondersteuning en zorg die hierbij aansluit. Waarbij inwoners prettig naast elkaar leven en een beroep op elkaar kunnen doen.

Met zelfstandig bedoelen we niet dat iemand er alleen voor komt te staan. Maar dat mensen wonen met zoveel mogelijk eigen regie, in een woning/woonvorm die bij hen past, in een vertrouwde omgeving met een netwerk waarin men naar elkaar omkijkt. Dit vraagt om maatwerk van woningen, woonvormen, ondersteuning en zorg en samenwerking tussen veel partijen.

Er zijn situaties dat thuis blijven wonen niet meer haalbaar is. Dat kan zijn om medische redenen, of sociaalpsychologische redenen. Daarom zorgen we in Amersfoort ook voor voldoende plekken waar intensieve zorg geboden kan worden.

Achtergrond

Kwetsbare doelgroepen wonen steeds vaker langer zelfstandig. Mensen krijgen hiermee meer regie over hun eigen leven. Ze kunnen zelf bepalen hoe ze wonen en indien nodig, van wie zij zorg krijgen. Dit past in de lijn van de extramuralisering, waarbij gestreefd wordt om mensen buiten de muren van een instelling zorg te bieden. Mensen hebben zodoende meer regie en meer kans om te participeren in de samenleving. Ook de afbouw van grotere zorginstellingen, die vaak buiten de bebouwde kom zijn gelegen, naar kleinere complexen in de stad met geclusterd wonen zet in op de inclusieve samenleving waarin iedereen zoveel mogelijk participeert. Door mensen meer zelfstandig en langer zelfstandig thuis te laten wonen en de directe omgeving in te schakelen bij de zorg kunnen de zorgkosten enigszins beperkt worden.

Maar de huisvesting van deze doelgroepen in de wijk vraagt wel de nodige aanpassingen van de woningvoorraad, de leefomgeving, de zorg en welzijn.

De toename in de wijk van doelgroepen in een kwetsbare situatie vraagt ook het nodige van de samenleving. Er wordt een beroep gedaan op de tolerantie van burens, de omgeving om deze mensen te ondersteunen in het participatie in de samenleving. Dit is soms niet eenvoudig omdat de draagkracht in sociale huurcomplexen al onder druk staat. Het is daarom belangrijk om niet alleen aandacht te hebben voor de doelgroepen maar ook voor alle anderen die hier mee te maken krijgen.

Deze ambitie hebben de woningwoningcorporaties, zorgpartijen en gemeente in 2018 afgesproken in een gezamenlijk statement ‘wonen en zorg’ afgesproken.

Van Statement naar uitvoeringsprogramma

Het statement heeft richting gegeven om aan de grote opgave voor wonen en zorg te werken. Afgelopen jaren hebben partijen zich hier voor ingezet en een goede start gemaakt. Er is een nieuw urgentiebeleid waarin directe bemiddeling voor de uitstroom uit de instellingen is geregeld. Een eerste onderdeel van de bewustwordingscampagne voor ouderen is online. We hebben meer inzicht gekregen in de uitstroom. In de Liendert is een gemengd wonen project gestart en het netwerk weet elkaar steeds beter te vinden door bijeenkomsten en samenwerkingsverbanden. Dit zijn een aantal voorbeelden waar stappen gezet zijn. Maar er is nog veel te doen en met een uitvoeringsprogramma geven wij als gezamenlijke partijen richting en prioriteit binnen het vraagstuk wonen en zorg.

Samen aan zet vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid

Wonen en zorg vraagt inzet en samenwerking van veel partners. Ieder heeft een eigen verantwoordelijkheid maar neemt ook de verantwoordelijkheid om samen tot een beter resultaat te komen. Dit uitvoeringsprogramma is opgesteld met een beperkt aantal partners als voortrekkers. In de uitwerking van de programmaonderdelen maken we concrete afspraken over de bijdrage van de verschillende partijen met de nadrukkelijke opgave om belanghebbende en andere partners in het netwerk te betrekken.

Bij de verschillende maatregelen staan een aantal belangrijke partijen niet benoemd: de inwoners die ondersteuning en zorg ontvangen, de huurders en andere belanghebbenden. Maar in de uitvoering van de maatregelen zullen wij veelvuldig overleg hebben met deze groepen, al dan niet vertegenwoordigd in belangengroeperingen.

Speelveld

Naast het programma wonen en zorg, werken veel betrokken partijen ook samen in andere samenwerkingsverbanden. En wordt ook elders beleid vastgesteld dat direct van invloed is op wonen en zorg. Enkele voorbeelden zijn: Het deltaplan wonen, de prestatieafspraken tussen woningcorporaties-huurders-gemeente, het zorgakkoord tussen zorgkantoor-gemeente. De omgevingsvisie van de gemeente Amersfoort, het beleid sociaal domein, de transformatiewerkplaatsen, regionale samenwerkingsverbanden etc. Het programma zal hierin zoveel mogelijk “meeliften” en “inbrengen” om de in dit uitvoeringsprogramma beschreven doelen te behalen.

De nadruk van het programma wonen en zorg heeft de afgelopen periode bij de uitstroom uit zorginstellingen en opvang gelegen. De huisvesting en zorg voor ouderen wordt echter steeds urgenter. De komende periode zullen daarom de partners verder onderzoeken wat hier voor nodig is en het uitvoeringsprogramma daarmee aanvullen.

Afbakening

Het programma wonen en zorg kijkt breed naar kwetsbare doelgroepen. Wij richten ons met name op:

- Mensen die uitstromen uit en voorkoming van instroom in een zorginstelling of een andere vorm van wonen gekoppeld aan zorg
- Jongeren die uitstromen uit en voorkomen van instroom in de jeugdzorg
- Alleenstaande [voormalige] minderjarige vluchtelingen die een woonplek nodig hebben
- Mensen die uitstromen en voorkoming van instroom in de maatschappelijke opvang of de vrouwenopvang
- Mensen met een lichamelijke of een licht verstandelijke beperking
- (toekomstig) Kwetsbare ouderen

In het uitvoeringsprogramma sluiten we aan bij de lijnen die voortkomen uit het statement. In de praktijk blijken dit de terugkerende hoofdthema's.

Deze lijnen zijn:

1. Zorgen voor voldoende en divers aanbod aan woningen
2. Voldoende en passende zorg en begeleiding
3. De inclusieve wijk
4. Gezamenlijk verantwoordelijk

1. Zorgen voor voldoende en divers aanbod aan woningen

De woonbehoefte van de doelgroepen is heel divers: van een volledige zelfstandige woning tot een intramurale kamer met volledige verzorging en de vele variaties daartussen. Met de ingezette ontwikkeling naar meer (zelfstandig) wonen in de wijk neemt de behoefte aan geschikte woningen en woonvariaties toe. Dit terwijl de Amersfoortse woningmarkt zwaar onder druk staat. De wachtlijsten voor sociale huurwoningen zijn lang en de prijzen van koopwoningen zijn hoog. Tegelijkertijd is er grote behoefte aan sociale huurwoningen waar mensen naar toe kunnen uitstromen na een tijd in een instellingssetting gewoond te hebben. Ook is er behoefte aan bijzondere woonvormen waar mensen wel zelfstandig maar in een beschutte omgeving wonen zoals hofjeswoningen of gemengde woonvormen.

Het grootste deel van de mensen die uitstromen hebben vanwege hun inkomen behoefte aan een sociale huurwoning. Zelfstandig of onzelfstandig. Uit het onderzoek naar de huisvestingsvraag van de doelgroepen (inclusief statushouders) door Companen (2018) is gebleken dat er jaarlijks ca. 420 woonplekken voor uitstroom nodig zijn.

Jaarlijkse uitstroom:

	Jaarlijkse vraag naar zelfstandige woonruimte	Jaarlijkse vraag naar kamers
Bescherm wonen GGZ	100	
Klinische GGZ	15	
Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang	115	10
Jeugdzorg	5	20
Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's)	5	15
Statushouders	135	
Totaal	375	45

(Bron: inventarisatie huisvesting en zorg, Companen, september 2018)

Vanwege de grote woningnood heeft de gemeenteraad het Deltaplan woonopgave vastgesteld. Belangrijk daarin is de constatering dat de woningnood zeker nog enige tijd aan zal houden. Er worden voor alle woningzoekende maatregelen genomen. Ook de kwetsbare doelgroepen hebben hierin een plek gekregen.

Het realiseren van voldoende nieuwe woningen heeft prioriteit. Maar omdat het nog een lange tijd kan duren voordat aan deze gehele vraag kan worden voldaan zetten wij ook in op het optimaal benutten van de bestaande woningvoorraad en het realiseren van tijdelijk aanbod.

1.1 Benutten van de bestaande voorraad

De bestaande voorraad sociale huurwoning is te klein om aan de grote vraag te voldoen. We willen daarom de bestaande voorraad maximaal inzetten voor de mensen die hier op aangewezen zijn. Door de wetgeving zijn de woningcorporaties al verplicht om de vrijkomende woningen zoveel mogelijk toe te wijzen aan mensen met de laagste inkomens. Dit zijn vaak ook

de doelgroepen waar dit programma zich op richt. Met een toewijzingssysteem kan nog verder ingezet worden op woningen voor de doelgroep.

Daarnaast is er nog “fysieke” ruimte in de voorraad doordat 1 of 2 persoons huishoudens in een grote woning wonen. Woningdeling kan een oplossing zijn.

In de bestaande voorraad staat de leefbaarheid en de draagkracht van verschillende complexen onder druk. Daarom wordt bij alle maatregelen afgewogen of deze de leefbaarheid niet verder onder druk zetten en zo ja of er compenserende maatregelen mogelijk zijn om dit te voorkomen.

Inzetten urgentieregeling

Mensen die enige tijd in een instelling of in de zorg zijn geweest hebben over het algemeen geen beschikking (meer) over een woning. De inschrijftijd is vaak onvoldoende om uit te kunnen stromen naar een sociale huurwoning. Doordat deze mensen moeilijk aan een woning kunnen komen is er te weinig uit- doorstroom in de instellingen en kunnen mensen na een geslaagde behandeling hun leven niet verder oppakken. De gemeenteraad heeft daarom in de eerste helft van 2020 besloten dat het percentage woningen dat aan alle urgenten wordt toegewezen op mag lopen tot 50%. Praktisch betekent dit dat er relatief gezien een groter aantal woningen beschikbaar komt voor de doelgroepen (zij zijn één van de doelgroepen voor urgentie).

Een aantal mensen in de maatschappelijke opvang en de zorginstellingen is afkomstig uit een regiogemeente. Wij zetten in op de terugkeer van deze mensen naar de gemeente van herkomst. Met de regiogemeenten maken we hierover afspraken.

We streven ernaar dat mensen die een urgentie hebben gekregen binnen 6 maanden een woning krijgen.

Acties:

- **Monitoren van de effecten van het urgentiebeleid. Zowel voor de uitstroom als voor de overige woningzoekenden.**
- **Regionale afspraken om bij uitstroom uit zorg of opvang de terugkeer naar de gemeente van herkomst te bevorderen.**

Betrokken partijen: woningwoningcorporaties, gemeente, zorgaanbieders, wijkteams, huurders , regio gemeenten

Directe bemiddeling

Om mensen een zachte landing in de wijk te geven na een verblijf in zorg- of opvang is het belangrijk dat zij op een passende plek terecht komen waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met beperkingen en randvoorwaarden. Complexen en buurten raken soms overbelast als er teveel doelgroepen in een kwetsbare situatie geconcentreerd komen te wonen. Dit is voor zowel de nieuwe als de zittende bewoners ongewenst. Per 1 februari 2020 worden mensen die uitstromen uit een zorginstelling of de maatschappelijke opvang gekoppeld aan een woning (directe bemiddeling). Hierbij zijn we ons bewust dat het aanbod van geschikte woningen en de spreiding van de woningen beperkt is. Woningen die via directe

bemiddeling worden toegewezen vallen binnen de maximale 50% woningen die voor urgenties beschikbaar worden gesteld.

Acties:

- *De nieuwe werkwijze van urgenties en directe bemiddeling zal continu geëvalueerd worden met betrokken partijen om te bepalen of de gewenste effecten worden behaald en of verbeteringen noodzakelijk zijn.*

Betrokken partijen: woningwoningcorporaties, zorgaanbieders, gemeente, wijkteams, urgentiecommissie

Woningdeling

Het grote tekort aan woningen zal ondanks de nieuwbouw voorlopig nog niet snel opgelost zijn. Maar in de bestaande voorraad is nog wel capaciteit. De huishoudens verdunnen maar wonen nog wel in dezelfde grote woningen. We zetten in op woonconcepten waarbij de bestaande voorraad optimaal benut wordt, zoals woningdeling, kamerverhuur etc. Het kan hierbij gaan om tijdelijke plekken van waaruit mensen verder kunnen zoeken naar definitieve huisvesting.

Acties:

- *De Alliantie ontwikkelt een concept waarbij via legale onderhuur huurder een niet gebruikte kamer in hun huis ter beschikking stellen voor tijdelijk onderdak en spant zich in om huurders te werven die een kamer beschikbaar willen stellen.*
- *De Rustplek werkt aan uitbreiding van het aantal huishoudens die tijdelijk iemand in huis willen nemen.*
- *Partijen zetten zich in om belemmeringen in de regelgeving t.a.v. huisvesting, inkomensondersteuning en begeleiding weg te nemen zodat woningdeling en nieuwe woonvormen makkelijker worden.*

Betrokken partijen: woningwoningcorporaties, gemeente, wijkteam, Rustplek

Doorstroming

Afhankelijk van een levensfase of persoonlijke omstandigheden kunnen woonwensen variëren. Bij een ontspannen woningmarkt kunnen mensen makkelijk een overstap maken naar een meer passende woning. Daarmee komen dan ook weer woningen vrij voor onder andere de doelgroepen. In de Amersfoortse woningmarkt is het vinden van een passende woning lastig. Daarom gaan we aan de slag met doorstromingsmaatregelen. Daarbij hebben we extra aandacht voor de ouderen.

Doorstroming stimuleren kan door het inzicht in de woonwensen en mogelijkheden te vergroten, regelingen hiervoor te verruimen en ondersteuning (o.a. wooncoaches) breder in te zetten.

Acties:

- **Onderzoeken en implementeren doorstroommaatregelen**
- **Onderzoek naar optimaliseren inzet van de Wooncoaches**

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, zorgaanbieders ouderenzorg, rijk (ondersteuningsteam), particuliere verhuurders.

1.2 Realiseren nieuw aanbod woningen (structureel)

De uitvoering van de nieuwbouw is ondergebracht bij het woningbouwprogramma. In dit uitvoeringsprogramma worden alleen wensen / behoeftes opgenomen die specifiek voor de kwetsbare doelgroepen ontwikkeld moeten worden. De afweging of en waar er ruimte is om deze wensen te realiseren zal in samenhang met het totale woningbouwprogramma plaatsvinden.

Betaalbare woningen.

Veel mensen uit de doelgroepen hebben een laag inkomen, hoge zorglasten en andere financiële problemen. Zij zijn daarom voor huisvesting aangewezen op de betaalbare sociale huurwoningen. De wachtlijsten voor deze woningen zijn lang en daarom is toevoeging van nieuwbouwwoningen noodzakelijk. In het Deltaplan is vastgelegd dat in ieder nieuwbouwproject minimaal 35% sociale huurwoningen gerealiseerd moet worden waarvan 75 % onder de eerste aftoppingsgrens verhuurd moet worden.

Uitvoering: woningbouwprogramma

Spreiding sociale huurwoningen

Veel goedkopere sociale huurwoningen zijn geconcentreerd in bepaalde delen van de stad. Dit betekent dat ook de doelgroepen zich concentreren in die delen van de stad en in specifieke complexen. Dit zet de leefbaarheid op die plekken onder druk. Spreiding van de doelgroepen is alleen mogelijk als ook de goedkopere sociale huurwoningen over de stad verspreid aanwezig zijn. Bij gebiedsontwikkelingen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met deze spreiding.

Actie:

- **Op hoofdlijnen inzicht in de kwetsbaarheid van buurten en dit als input meegeven voor het wijkgericht bouwen.**

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente

Woningen onder de kwaliteitskortingsgrens

Bijzondere aandacht is nodig voor de sociale huurwoningen onder de kwaliteitskortingsgrens. Het aantal woningen onder deze grens is beperkt en er worden (nagenoeg) geen nieuwbouwwoningen in deze categorie toegevoegd omdat de kosten hoog zijn. Ter voorkoming dat in de loop van de jaren de voorraad sociale huurwoningen onder

kwaliteitskortingsgrens verdwijnt of slechts in bepaalde delen van de stad te vinden is, dient ingezet te worden op innovatieve ideeën om aan deze huisvestingsvraag te voldoen. Dit kan deels ook gevonden worden in onzelfstandige eenheden.

Acties:

- *Inzicht in de behoefte aan de woningen onder de kwaliteitskortingsgrens voor de doelgroepen*
- *Inzetten op voorbeelden en initiatieven om aan de vraag te voldoen.*
- *Realisatie*

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente

“Tussenhuizen”

In de maatschappelijk opvang en bij de wijkteams melden zich regelmatig mensen die slechts een lichte zorg- of ondersteuningsvraag hebben maar een groot probleem hebben omdat zij geen woonplek hebben. Deze doelgroep zou erg geholpen zijn met een tijdelijke woonplek. In een tussenhuis krijgen zij de mogelijkheid om eventuele problemen op te lossen en ook te zoeken naar een woonoplossing. Die rust is vaak niet in de maatschappelijke opvang.

Acties:

- *Partijen onderzoeken de mogelijkheden voor de realisatie van een woonplek waar iemand tijdelijk kan wonen; met de voorkeur voor een definitieve locatie waarbij tijdelijk niet wordt uitgesloten.*

Betrokken partijen: gemeente, woningcorporaties, zorgaanbieders, ontwikkelaars

Diversiteit aan woonvormen

Uit het onderzoek naar de huisvestingsopgave voor de doelgroepen door Companen blijkt dat er grote behoefte bestaat aan een variëteit aan (beschut) wonen. Mensen die graag zelfstandig willen wonen maar toch ook behoefte hebben aan een bepaalde mate van geborgenheid/sociale contacten. Het gaat hierbij zowel om jongere mensen met bijvoorbeeld een licht psychische aandoening als om ouderen die alleen zijn. Bij nieuwbouw, transformatie of renovatie doen zich soms mogelijkheden voor om een dergelijke bijzondere woonvorm te realiseren. Het betreft specifieke wensen die samen met ontwikkelende partijen, woningcorporaties of bewonersinitiatief nader uitgewerkt kunnen worden. Uitgangspunt is wel dat een grote mate van scheiding van wonen en zorg. En/of woningen die later in te zetten zijn voor andere woonvormen.

Acties:

- *Prioriteren van concepten*
- *Zoeken van locatie of ontwikkelpartners*

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, zorgaanbieders ouderenzorg, Indebuurt033, wijkteams, ontwikkelaars, beleggers en particuliere initiatieven.

Gemengd wonen

Op dit moment zijn er in Amersfoort een aantal tijdelijke gemengd wonen plekken: Wijkwonen, De Liendert, De Lichtpenweg en binnenkort de Pionier (voorheen de Smeeing). Gemengd wonen concepten dragen bij aan de variatie van woonvormen waarbij “dragende bewoners” wat extra omkijken naar hun “vragende burens”. Het is voor mensen een opstapje naar verdere zelfstandigheid of een prettig woonvorm om in te blijven wonen. Daarom zetten we in op het realiseren van permanente gemengde wonen plekken.

Acties:

- **locatieonderzoek**
- **doelgroepenbepaling**

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, zorgaanbieders, ontwikkelaars, beleggers en particuliere initiatieven.

1.3 Realiseren van tijdelijke huisvesting

Via het programma woningbouw wordt hard gewerkt aan het uitbreiden van de woningvoorraad. Het realiseren van nieuwbouwwoningen vraagt echter veel tijd. Bovendien zijn de bouwkosten momenteel erg hoog en is de bouwcapaciteit beperkt. Daarom zetten we in op tijdelijke woningen. Deze locaties zijn vaak geschikt voor (tijdelijke) uitstroom of voorkomen van instroom van mensen in een kwetsbare situatie. Omdat er nog geen zittende bewoners aanwezig zijn kunnen hier bijzondere woonconcepten ontwikkeld worden zoals Gemengd Wonen.

Realiseren tijdelijke woningen

Op de gemeentelijke locaties waar de definitieve ontwikkelingen nog enige tijd zullen duren, zetten wij in op tijdelijke woningen met een aandeel woningen voor de doelgroepen. Ook locaties en gebouwen van woningcorporaties, zorgaanbieders en andere partijen die tijdelijk leegstaan, willen wij zo veel mogelijk inzetten voor bewoning.

Acties:

- **Nader onderzoek naar mogelijke locaties**
- **Innovatieve ideeën verzamelen als input voor het woningbouwprogramma**
- **Belemmeringen inventariseren en waar mogelijk beslechten (vergunningen, budget, realisatiesnelheid etc.)**

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, ontwikkelaars,

Doelgroepen tijdelijke woningen

Wij zorgen gezamenlijk voor een goede mix van bewoners in tijdelijke woningen. We zoeken naar zoveel mogelijk ruimte om mensen te laten uitstromen uit maatschappelijke opvang en de zorg. En ook bij de dragende bewoners proberen we de mensen met een urgente woonvraag voorrang te geven. Partijen bepalen gezamenlijk wat nodig is voor een prettig leefklimaat voor de tijdelijke bewoners en de directe omgeving. En hoe de toewijzing naar de woningen zal plaatsvinden.

Acties:

- ***Kwantitatief en kwalitatief inzicht in de doelgroepen waarvoor tijdelijke bewoning een geschikte optie is***

Betrokken partijen: gemeente, zorgpartijen,

Uitstroom uit tijdelijke woningen

Tijdelijke woningen worden vaak gerealiseerd op een locatie die na enige tijd weer nodig is voor een nieuwe invulling. Daarom zullen mensen na enige tijd weer op zoek moeten naar een andere woning. Partijen maken afspraken over de doorstroom vanuit tijdelijke woningen.

Acties:

- ***Vangnetregeling ontwikkelen (naast de HVO)***
- ***Inzet van het soort huurcontracten onderzoeken***
- ***Selectie potentiële kandidaten (ook) op hoge inschrijfduur bij WN***

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, zorgaanbieders

Op de Pionier (voorheen de Smeeing locatie) gaan Portaal en Omnia ca. 200 tijdelijke woningen ontwikkelen. De partners onderzoeken en ontwikkelen zo mogelijk gezamenlijk een Gemengd Wonen concept.

Acties:

- ***Uitwerken gemengd wonen concept***
- ***Ontwikkelen objectsubsidie ?***
- ***Ontwikkelen begeleidingsafspraken met gemeente, wijkteams, Indebuurt033 en woningcorporaties***

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, indebuurt033, wijkteams

1.4 huisvestingsvragen specifieke doelgroepen

Huisvesting kwetsbare jongeren

Kwetsbare jongeren onder de 23 jaar hebben vaak een laag inkomen en zijn daarom voor de huisvesting aangewezen op kamers of woningen met een lage huur. Uit onderzoeken (companen en breed spectrum) blijkt dat een tekort is aan dit type huisvesting en dat het overzicht van het aanbod bij de partijen ontbreekt. Partijen onderzoeken hoe de mogelijkheden voor kamerbewoning of andere onzelfstandige woonoplossingen voor deze groep vergroot kunnen worden.

Omdat het niet voor iedere jongere passend is om met anderen samen te wonen zetten partijen zich ook in voor zelfstandige woningen voor deze jongeren.

Acties:

- *Inzicht in de kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar (kwetsbare) huisvesting jongeren*
- *Inzicht in het aanbod van zelfstandige en onzelfstandige wooneenheden bij woningcorporaties, particulieren of zorgaanbieders*
- *Opzetten verdeel- toewijzingssysteem voor de jongeren*
- *Pilot: voor jongeren jonger dan 23, die uitstromen uit MO/ Jeugdzorg zullen de woningcorporaties de huur van een aantal woningen tot de kwaliteitskortingsgrens af toppen. (conform prestatieafpraak 2020)*

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, breedspectrum aanbieders, wijkteam, jongeren vertegenwoordigers, particuliere (kamer) verhuurders, commerciële ontwikkelaars/beleggers, studentenvertegenwoordigers

Ouderenhuisvesting

Het aantal ouderen neemt de komende jaren sterk toe. Het aantal kwetsbare ouderen neemt daarmee ook toe. Een deel van deze ouderen heeft behoefte aan een beschutte woonvorm. Dit is echter lang niet voor alle ouderen zo. Er is al globaal onderzoek gedaan naar de woonwensen van ouderen. Deze moeten echter nog nader uitgewerkt om nog beter aan te kunnen geven wat er nodig is om ouderen langer prettig zelfstandig te laten wonen.

Een belangrijks aspect naast de woning is ook de woonomgeving. Dit zal meegenomen worden bij de nieuwbouwtontwikkelingen.

Acties:

- *Nader onderzoek woonwensen ouderen*
- *Wijkgerichte aanpak ouderenhuisvesting als pilot in de wijk Soesterkwartier*
- *De woningbouwbehoefte wordt vertaald in de brede woningbouwprogrammering, de projectontwikkelingen en het voorraad beleid van de woningcorporaties.*
- *Er wordt onderzocht of er behoefte is aan extra eisen voor levensloopbesteding bouwen, bijvoorbeeld voor bepaalde projecten of locaties*

Betrokken partijen: Woningcorporaties, gemeente, ontwikkelaars, zorgaanbieders

Inzet zorgtechnologie

Technologische toepassingen kunnen ouderen helpen langer zelfstandig thuis te wonen en de zorg te ontlasten..

Acties:

- **Partijen onderzoeken hoe zij de inzet van zorgtechnologie bij nieuw- en verbouw voor beschut wonen van ouderen kunnen bevorderen / verbeteren.**

Betrokken partijen: woningcorporaties, zorgaanbieders ouderenzorg

Bewustwording ouderen

Naarmate mensen ouder worden, gaan meer sociale en fysieke gebreken optreden. De woningen waar men in woont zijn hierop vaak niet aangepast. Door mensen te attenderen op de mogelijkheden voor woningaanpassing dan wel verhuizen willen we ouderen langer veilig en prettig laten wonen.

Acties:

- **Bewustwordingscampagne uitbreiden**

Betrokken partijen: woningcorporaties, gemeente, zorgaanbieders ouderenzorg, indebuurt033, wijkteams

2. Passende zorg en ondersteuning

Steeds meer mensen met een zorg- of ondersteuningsvraag wonen zelfstandig in plaats van in een instelling of een beschermd wonen setting. Mensen worden geholpen om zo veel mogelijk zelfredzaam te zijn en de mogelijkheden van sociale netwerken te benutten.

Om goede ondersteuning en zorg te kunnen blijven bieden aan de mensen die meer verspreid over de stad wonen, zullen partijen meer met elkaar moeten gaan samenwerken, zullen woonvormen en zorg(organisatie/ financiering) op elkaar afgestemd moeten worden en is een integrale aanpak nodig.

De integrale aanpak van de zorg wordt onder andere vorm gegeven in het zorgakkoord. Zorgkantoor, gemeente, huisartsen, wijkteam, zorgaanbieders en andere actoren geven hierin gezamenlijke vorm aan het beleid en de uitvoering van de zorg.

Passende zorg beschikbaar hebben

Op grond van de WMO en de Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk voor het beschikbaar hebben van voldoende (specialistisch) ondersteuning- en zorgaanbod. Dit betreft zowel intramuraal aanbod (bijvoorbeeld op het gebied van beschermd wonen en intramurale jeugdhulp) als ambulante vormen van begeleiding. De toegang tot de zorg is georganiseerd via de wijkteams, huisartsen en jeugdartsen.

Uitgangspunt: De inkoop van zorg en ondersteuning is gebaseerd op de principes van de transformatie van het sociaal domein. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Het organiseren van een sterke basis en een kleinere specialistische top;
- Meer ambulante zorg en minder intramurale zorg;
- Lichte zorg waar het kan, maar ook snelle toegang tot passende zware zorg waar nodig;
- Het centraal staan van zorgbehoefte van cliënt/gezin/huishouden en zorg dichtbij organiseren;
- Het inbouwen van innovatie in de inkoopstrategie en afspraken met zorgaanbieders;
- De inkoop van hulp en ondersteuning past binnen de budgettaire kaders.

Financiering

Met de ambulantisering en het uitbreiden van woonvormen is soms behoefte aan een andere organisatie en financiering van de zorg. Te denken valt aan “objectsubsidies” of meer gebiedsgebonden zorg. Hiermee kan de zorg efficiënter ingezet worden en kan een betere samenwerking met partners in het complex of gebied georganiseerd worden. In combinatie met woonconcepten zal ook ingezet worden op deze innovatie.

Acties:

- ***beleidskader inclusieve stad, waarin het toekomstige landschap van ondersteuning en zorg is opgenomen.***
- ***Nieuwe ronde van inkoop van ondersteuning en zorg [ingangsdatum 1-1-23].***
- ***Uitvoering pilots en waar nodig/mogelijk breiden we deze uit [inclusie Housing first, 24 uren bereikbaarheid/gewoon thuis, etc.].***

Betrokken partijen: gemeente en alle andere partijen

Scheiden wonen en zorg:

De stap van een beschermde woonvorm naar volledig zelfstandig wonen kan voor sommige mensen een grote stap zijn. Soms te groot waardoor er tussenstappen en woonvormen nodig zijn. We willen inzicht in de vraag welke woonvormen nodig zijn zoals begeleid wonen, wat het aanbod is en wat er eventueel nog aangevuld moet worden.

Daarbij keuzevrijheid van de cliënten voor de zorg of ondersteuning zo veel mogelijk centraal en streven we er naar niet de cliënt te laten verhuizen als de zorg verandert maar de zorg anders te organiseren voor de cliënt. De zorg moet echter wel uitvoerbaar en betaalbaar zijn.

Acties:

- ***Behoeftte onderzoek naar diversiteit aan woonvormen tussen intramuraal en zelfstandig wonen***
- ***Onderzoek naar bestaand aanbod***
- ***Beleid op aanvullen/afbouwen van de woonvormenonderzoek benodigde woonvormen- zorg/ mate van scheiden wonen en zorg***

Betrokken partijen: zorgaanbieders, wijkteams, gemeente

Onderzoek naar behoefte aan "prikkelarme woonvormen"

Voor sommige mensen is het (zelfstandig) wonen in een omgeving met veel prikkels ingewikkeld en stressvol. Mogelijk dat het (zelfstandig) wonen in een andere woonvorm of op een prikkelarme plek beter werkt. Om inzicht te krijgen naar de behoefte van deze andere woonvormen is onderzoek nodig. Op basis daarvan kan bekeken worden welke of waar andere woonvormen nodig zijn.

Acties:

- ***onderzoek naar de verschillende doelgroepen voor prikkelarme woonvormen en de te verwachte effecten van de prikkelarme woonvorm***
- ***mogelijk een vervolg onderzoek naar één of meerdere locaties***

Betrokken partijen: zorgaanbieders, wijkteams, gemeente

Werkafspraken ondersteuning en zorg bij uitstroom

Op het moment dat iemand uitstroomt uit een instelling naar een zelfstandige woning komt er veel op deze persoon af. De mensen moeten goed begeleid worden in deze nieuwe fase. Er moet duidelijk zijn wat de afspraken zijn en wie waar voor verantwoordelijk is en wat te doen als er signalen zijn dat er iets mis dreigt te gaan. Ook na deze eerste periode is een continuïteit van zorg op de belangrijkste levensgebieden een punt van aandacht.

Actie:

- *De woningcorporaties, de zorgaanbieders, wijkteams en gemeente maken werkafspraken vanuit hun verschillende verantwoordelijkheden. Dit gaat over het proces van uitstroom en de begeleiding die hier op volgt. Veel van deze vraagstukken zijn/worden al opgepakt via de transformatiewerkplaats psychische kwetsbaarheid [voormalige regiegroep EPA]. Daarom zullen we voor deze afspraken hier bij aansluiten*

Betrokken partijen: Gemeente, woningcorporaties, zorgaanbieders, transformatiewerkplaats psychische kwetsbaarheid

Time-out

Kwetsbare inwoners kennen soms pieken en dalen in het ziektebeeld en daardoor kan tijdelijk meer zorg of begeleiding nodig zijn. Als dat onvoldoende werkt, voorzien wij in de mogelijkheid dat iemand tijdelijk elders kan verblijven. Hiermee wordt verdere escalatie voorkomen en iemand uiteindelijk de woning kwijtraakt of dat een buurt wordt overbelast.

Actie:

- *Zorgaanbieders beschikken gezamenlijk over voldoende time-outplekken om mensen tijdelijk uit de woning te plaatsen.*

Betrokken partijen: zorgaanbieders, wijkteam, gemeente

Inzet bij schulden en overlast

Woningwoningcorporaties, IdB033, Stadsring51, zorgaanbieders, gemeente en wijkteams hebben al veel afspraken over hoe om te gaan met signalen van zorg, overlast en huurachterstand. Daarnaast kennen wij team BAS en het Jit die als taak hebben waar mogelijk zorgmijders toe te geleiden naar ondersteuning en zorg. Wij analyseren waar nog geen sprake is van een sluitende aanpak en maken waar nodig aanvullende afspraken.

Acties:

- *Inzet op zorgmijders*
- *Communicatie over de verschillende afspraken en verantwoordelijkheden bij overlast*

Betrokken partijen: Woningwoningcorporaties, BAS, Jit, IdB033, stadsring51, zorgaanbieders, gemeente en wijkteams

Informatievoorziening

Wijkteams, zorgaanbieders en andere professionals die te maken krijgen met vraagstukken rondom huisvesting dienen op een overzichtelijk manier snel inzicht te kunnen krijgen in de mogelijkheden. Daarom ontwikkelen we een woonwaaier met informatie en contactpersonen.

Actie:

- *ontwikkelen woonwaaier*

Betrokken partijen: allen

3. De inclusieve wijk

Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin alle groepen mensen er mogen zijn en kunnen wonen in een omgeving waar zij zich thuis voelen. Een omgeving waar men naar elkaar omkijkt (cohesie) en zich veilig voelt. Wij willen een omgeving/wijk waarin mensen onderdeel zijn van sociale netwerken, ontmoetingen en begrip voor elkaar hebben. Dit gaat niet vanzelf. De huidige samenstelling van de woningvoorraad zorgt ervoor dat veel mensen in een kwetsbare situatie bij elkaar wonen en de sociale en maatschappelijk veerkracht op sommige plaatsen onder druk staat. Dit vraagt onder andere om opmerkelijke, betrokken medebewoners, integrale samenwerking tussen alle partijen werkzaam in de wijk, toegankelijke voorzieningen en passende randvoorwaarden om als wijk daadwerkelijk van betekenis te kunnen zijn voor mensen die een steuntje in de rug goed kunnen gebruiken.

Ontmoeten

Een inclusieve wijk begint met het elkaar (kunnen) ontmoeten. Dit kunnen de informele plekken zijn zoals een winkel of in het park maar de georganiseerde ontmoetingen in buurthuis of een muziekvereniging. Indebuurt033 is de regisseur voor al het welzijnswerk in de wijk.

Uitgangspunt: We investeren in activiteiten, niet in stenen

In de gebiedsontwikkelingen wordt in de openbare ruimte ingezet op mogelijkheden en kansen voor ontmoeting in de openbare ruimte. Een gezonde en veilige buitenruimte stimuleert beweging en kan helpen om eenzaamheid te voorkomen. Bij de grotere gebiedsontwikkelingen wordt ook ruimte gereserveerd voor de benodigde voorzieningen. Vanuit het programma inclusiviteit/toegankelijkheid dragen we bij aan de toegankelijkheid in de openbare ruimte en overheidsgebouwen.

Actie:

- ***Bij gebiedsontwikkeling en bij het beheer van de openbare ruimte zetten we in op vergroten van de mogelijkheden voor toegankelijkheid en ontmoeting.***

Sociale netwerken en informele initiatieven geven veel informele zorg en ondersteuning (vrijwilligerswerk en mantelzorgondersteuning). In Amersfoort is dit georganiseerd via Indebuurt033. Zij ondersteunen inwoners waar nodig bij het ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven, inwoners weten tenslotte het beste wat er leeft en speelt in de wijk en in de stad. Zij zetten zich in om het 'wij-gevoel' te versterken binnen de verschillende wijken van Amersfoort, door te bouwen aan sterke sociale netwerken en professionele dienstverlening. Daarbij werken zij samen met vrijwilligers en ondersteunen actief mantelzorgers, want informele oplossingen werken vaak sneller en beter dan professionele ondersteuning. Zij ondersteunen de inwoners die kwetsbaar zijn of minder zelfredzaam, om hen zo goed en snel mogelijk weer op eigen kracht deel te laten nemen aan de sociale netwerken, op straat-, buurt- en wijkniveau en wanneer nodig stedelijk. Ze stimuleren inwoners om te ontdekken wat hun vaardigheden zijn en helpen ze vervolgens met talentontwikkeling. De voorkeur is groepswork boven individuele hulp, daarmee vergroten inwoners ook direct hun sociale vaardigheden en netwerk. Zo werken wij aan een stevigere sociale basis infrastructuur in Amersfoort.

Ook andere partners zijn op dit vlak of een aangrenzend vlak actief. Om een nog beter resultaat te behalen is meer kennis over en weer en samenwerking gewenst.

Actie:

- **verbeteren afstemming en samenwerking met Indebuurt033 zorgaanbieders, wijkteams en woningwoningcorporaties**

Wonen in je eigen sociale netwerk

Een goed sociaal netwerk zorgt voor grotere zelfredzaamheid. Het sociale netwerk van iemand die (tijdelijk) is opgenomen is geweest, bevindt zich vaak in de gemeente van herkomst. Door het verblijf elders is het niet altijd mogelijk om terug te keren naar deze gemeente en dit sociale netwerk. We maken regionale afspraken over betere terugkeermogelijkheden naar hun vertrouwde omgeving voor mensen die uitstromen uit instellingen.

Bovendien bekijken we naar de spreiding van zorgvoorzieningen in de regio waardoor mensen ook tijdens een verblijf meer in de vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.

Actie:

- **Regionale afstemming over uitstroom met urgentie naar de gemeente van herkomst**

Betrokken partijen: Regiogemeente, woningcorporaties

Complexaanpak

In sommige complexen of buurten staat (vaak door de samenstelling van de woningvoorraad) de leefbaarheid onder druk. Er vindt een opeenstapeling van problemen plaats zoals armoede, criminaliteit, werkloosheid, woonoverlast etc. Het betreft over het algemeen complexen met goedkopere sociale huurwoningen die ook voor de huisvesting van de doelgroepen noodzakelijk zijn.

We zetten in op de leefbaarheid van deze complexe door middel van een gebiedsgerichte en/of complexaanpak. Dit behelst onder meer: het nauwkeurig in beeld brengen welke woningen voor directe bemiddeling in aanmerking kunnen komen, het inzetten van (preventieve) maatregelen die voortkomen uit de complexaanpak Paladijnenweg.

Acties:

- **ontwikkelen gezamenlijke monitor om de leefbaarheid te kunnen volgen in de complexen**
- **uitwerken van de maatregelen- verantwoordelijkheden voor de aanpak in van de leefbaarheid in complexen op basis van de aanpak Paladijnenweg.**

Betrokken partijen: woningcorporaties, wijkteams, indebuurt033, zorgaanbieders, gemeente (o.a. de afdelingen leefomgeving, samenleven, veiligheid en woon- en werkklimaat),

Samenwerkingsverbanden zorgaanbieders en woningcorporaties in de wijk

In sommige wijken/complexen zijn veel zorgaanbieders actief. Vaak zonder dit van elkaar te weten. Hiermee wordt de kans op 1+1 =3 gemist. In sommige tijdelijke locaties werken de

gemeente, woningcorporaties, beheerders en zorgaanbieders samen om de leefbaarheid in een complex te verhogen. Ook in de vaste voorraad is behoefte aan soortgelijke samenwerking.

Acties:

-uitbreiding van de samenwerking met concrete projecten zoals “gewoon thuis”

4. Gezamenlijk verantwoordelijk

Zorgpartijen, woningcorporaties, welzijnswerk, gemeente en anderen hebben ieder een eigen verantwoordelijkheid in de goede huisvesting en zorg van de doelgroepen. Omdat het om een integraal vraagstuk gaat zal ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid bijdrage aan de gezamenlijke opgave.

Naast de afspraken die daarvoor in de afzonderlijke domeinen worden gemaakt, zorgt het programma voor de verbinding tussen deze domeinen zodat integraal aan het vraagstuk wordt gewerkt. Dit uitvoeringsprogramma is een vervolg op het gezamenlijke statement en de acties die daaruit al zijn opgestart. Met dit uitvoeringsprogramma stellen we gezamenlijk prioriteiten waaraan partijen zullen bijdragen.

Het programma werkt als een open netwerkorganisatie waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten op lopende initiatieven en overlegstructuren. Om sturing te geven aan het programma is een bestuurlijk overleg ingericht met vertegenwoordigers van een aantal partijen.

Het is echter nadrukkelijk de bedoeling dat er gewerkt wordt in een open netwerk waarin alle partijen in het werkveld en de belanghebbende hun inbreng hebben. Dit organiseren we onder andere door voor diverse onderwerpen multi-werkgroepen in te stellen waarin een beroep gedaan wordt op betrokken organisaties als deelnemers of als trekker.

Via netwerkbijeenkomsten, nieuwsbrieven informeren partijen elkaar over voortgang en vraagstukken die zich voordoen.

Netwerk zorgvastgoed

Zorgaanbieders, woningcorporaties en de gemeenten hebben een gezamenlijke kennisnetwerk zorgvastgoed. Dit netwerk heeft als doel om kennis te delen op het gebied van zorgvastgoed. En daarnaast worden hier vraag en (reeds bestaand) aanbod op elkaar afgestemd.

Acties

- *Gezamenlijk wordt gezocht naar oplossingen voor de vastgoedvraag van de doelgroep op basis van concrete vragen die leven bij de deelnemers.*
- *Partijen brengen hun concrete vragen om locaties of woonruimte in, net als informatie over eventueel vrijkomende ruimte. Het netwerk komt maximaal 4 keer per jaar bijeen.*

Betrokken partijen: Portaal, De Alliantie, Omnia, Leger des Heils, kwintes, Amerpoort, S’heerenloo, Carante groep, Amaris, Exodus, Humantis DMA, Beweging 3.0, GGZ centraal, De Tussenvoorziening, gemeente

